

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2018

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Matamaitic Fheidhmeach

Gnáthleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuilleanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Treoirlínte Ginearálta

- 1 Cuirtear trí chineál pionóis i bhfeidhm ar obair iarrthóirí mar a leanas:

Sciorrthaí - sciorrthaí uimhriúla S(-1)

Botúin - earráidí matamaiticiúla B(-3)

Miléamh - mura bhfuil sé tromchúiseach M(-1)

Botún tromchúiseach nó ábhar ar lár nó míléamh as a leanann róshimpliú:
- tabhair an marc i leith iarrachta, agus an marc sin amháin.

Tugtar marcanna i leith iarrachta mar a leanas: 5 (iarr 2), 10 (iarr 3).

- 2 Sa scéim mharcála, taispeántar réiteach ceart amháin ar gach ceist.
In a lán cásanna, tá modhanna eile ann atá chomh bailí céanna.

1. Is pointí iad P agus Q ar bhóthar díreach leibhéalta.
 Gabhann carr thar P ar luas 5 m s^{-1} agus luasghéaraíonn sé go haonfhoirmeach ar feadh 7 soicind go dtí luas 26 m s^{-1} .
 Ansin taistealaíonn sé fad 234 méadar ar luas tairiseach 26 m s^{-1} .
 Ar deireadh, luasmhoillíonn an carr go haonfhoirmeach go dtí go ndéanann sé fos ag Q .
 Taistealaíonn an carr 52 méadar agus é ag luasmhoilliú.

Faigh

- (i) an luasghéarú
- (ii) $|PQ|$, an fad ó P go dtí Q
- (iii) meánluas an chairr agus é ag taisteal ó P go dtí Q .

Glacann sé k soicindí ar ghluaisrothaí taisteal ó P go Q .

Tosaíonn an gluaisrothaí ó fhos ag P agus luasghéaraíonn sí go haonfhoirmeach go dtí uasluas 30 m s^{-1} .

Ansin luasmhoillíonn sí go haonfhoirmeach go dtí go ndéanann sí fos ag Q .

- (iv) Tarraing graf luais agus ama le haghaidh ghluaisne an ghluaisrothaí agus í ag taisteal ó P go dtí Q .
- (v) Faigh luach k .

(i) $v = u + at$

$$26 = 5 + 7a$$

$$a = 3 \text{ m s}^{-2} \quad (10)$$

(ii) $|PQ| = 5 \times 7 + \frac{1}{2} \times 3 \times 7^2 + 234 + 52 = 394.5 \text{ m.} \quad (10)$

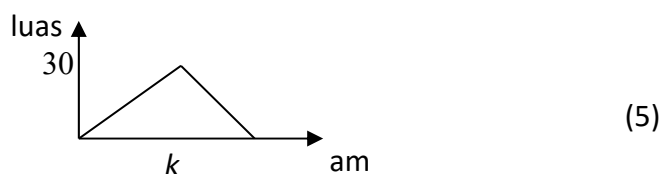
(iii)
$$\frac{1}{2} \times t \times 26 = 52$$

$$t = 4$$

$$\text{Am} = 7 + \frac{234}{26} + 4 = 20$$

$$\text{Meánluas} = \frac{394.5}{20} = 19.725 \text{ m s}^{-1} \quad (15)$$

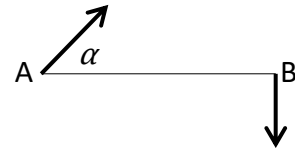
(iv)

(v)
$$\frac{1}{2} \times k \times 30 = 394.5$$

$$k = 26.3 \quad (10) \quad (50)$$

2. Tá long A ag gluaiseacht ar luas tairiseach 40 km h^{-1} sa treo α° ó thuaidh ón soirlíne, mar a thaispeántar, áit a bhfuil $\tan \alpha = \frac{4}{3}$.

Tá long B ag gluaiseacht ar luas tairiseach 38 km h^{-1} sa treo ó dheas díreach.

Faigh

- (i) treoluas long A i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$
- (ii) treoluas long B i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$
- (iii) treoluas A i gcoibhneas le B i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$.

Tá long B suite $d \text{ km}$ díreach soir ó long A ag 2 pm.

An fad is lú idir long A agus long B sa ghluaisne ina dhiaidh sin ná 35 km.

- (iv) Taispeáin go bhfuil $d = 37 \text{ km}$.

$$(i) \quad \vec{V}_A = 40 \cos \alpha \vec{i} + 40 \sin \alpha \vec{j} \quad (5)$$

$$= 24 \vec{i} + 32 \vec{j} \quad (5)$$

$$(ii) \quad \vec{V}_B = 0 \vec{i} - 38 \vec{j} \quad (10)$$

$$(iii) \quad \vec{V}_{AB} = \vec{V}_A - \vec{V}_B \quad (5)$$

$$\vec{V}_{AB} = 24 \vec{i} + 70 \vec{j} \quad (5)$$

$$(iv) \quad \tan \theta = \frac{70}{24} \quad (5)$$

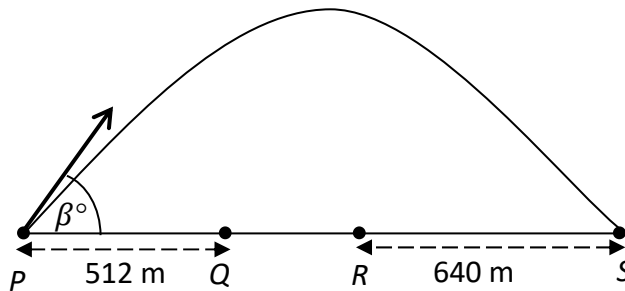
$$\sin \theta = \frac{70}{74} \text{ or } \theta = 71.075^\circ \quad (5)$$

$$d \sin \theta = 35 \quad (5)$$

$$d \times \frac{70}{74} = 35$$

$$d = 37 \text{ km.} \quad (5) \quad (50)$$

3. Déantar cáithnín a theilgean ó phointe P go pointe S , mar a thaispeántar sa léaráid, ar luas tosaigh 136 m s^{-1} ag uillinn β leis an gcothromán, áit a bhfuil $\tan \beta = \frac{15}{8}$.

Gabhann an cáithnín go ceartingearach os cionn na bpointí Q and R le linn a ghluaisne.

Faigh

- (i) treoluas tosaigh an cháithnín i dtéarmaí $\vec{i}$ agus $\vec{j}$
- (ii) an t-am a thógann sé an uasairde a shroicheadh
- (iii) raon an cháithnín
- (iv) airde an cháithnín nuair a bhíonn sé ceartingearach os cionn an phointe Q , ag glacadh leis go bhfuil $|PQ| = 512$ méadar
- (v) luas an cháithnín agus é ag gabháil thar an bpointe R , ag glacadh leis go bhfuil $|RS| = 640$ méadar.

$$\begin{aligned} \text{(i)} \quad \vec{u} &= 136 \cos \beta \vec{i} + 136 \sin \beta \vec{j} & (5) \\ \vec{u} &= 136 \times \frac{8}{17} \vec{i} + 136 \times \frac{15}{17} \vec{j} \end{aligned}$$

$$\vec{u} = 64 \vec{i} + 120 \vec{j} \quad (5)$$

$$\begin{aligned} \text{(ii)} \quad v &= u + at \\ 0 &= 120 - 10t \\ t &= 12 \text{ s} & (10) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{(iii)} \quad \vec{r}_j = 0 &\Rightarrow 120t - \frac{1}{2} \times 10 \times t^2 = 0 \\ t &= 24 & (5) \end{aligned}$$

$$\text{Raon} = 64 \times 24 = 1536 \text{ m.} \quad (5)$$

$$\begin{aligned} \text{(iv)} \quad \vec{r}_i = 512 &\Rightarrow 64t = 512 \\ t &= 8 & (5) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \vec{r}_j &= 120 \times 8 - \frac{1}{2} \times 10 \times 8^2 \\ &= 640 \text{ m.} & (5) \end{aligned}$$

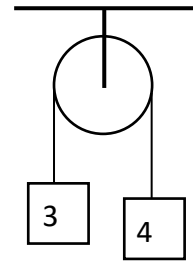
$$\begin{aligned} \text{(v)} \quad \vec{r}_i &= 1536 - 640 = 896 \\ 64t &= 896 \Rightarrow t = 14 & (5) \end{aligned}$$

$$\vec{v} = 64 \vec{i} + (120 - 10t) \vec{j}$$

$$\vec{v} = 64 \vec{i} - 20 \vec{j}$$

$$|\vec{v}| = \sqrt{64^2 + (-20)^2} = 67.05 \text{ m s}^{-1}. \quad (5) \quad (50)$$

4. (a) Tá cáithnín, ar mais dó 3 kg, ceangailte de cháithnín eile, ar mais dó 4 kg, le téad rite éadrom neamhleasteach a ghabhann thar ulóg éadrom mhín, mar a thaispeántar sa léaráid.

Ligtear an córas saor ó fhos.

- (i) Faigh luasghéarú comónta na gcáithníní.
(ii) Faigh an teannas sa téad.

$$(i) \quad 4g - T = 4a \quad (5)$$

$$T - 3g = 3a \quad (5)$$

$$a = \frac{g}{7} \quad \text{or} \quad 1.43 \text{ m s}^{-2} \quad (5)$$

$$(ii) \quad T = 3g + 3a$$

$$= 30 + \frac{30}{7}$$

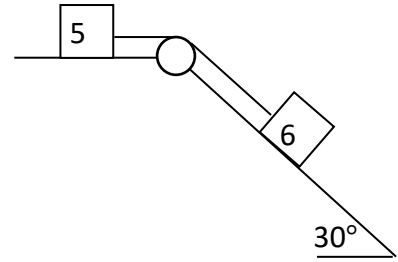
$$= 34.3 \text{ N.} \quad (5) \quad (20)$$

4. (b) Tá maiseanna 5 kg agus 6 kg ceangailte dá chéile le téad rite éadrom neamhleasteach a ghabhann thar ulóg éadrom mhín, mar a thaispeántar sa léaráid.

Tá an mhais 6 kg ina luí ar phlána mín atá claonta ar 30° leis an gcothromán.

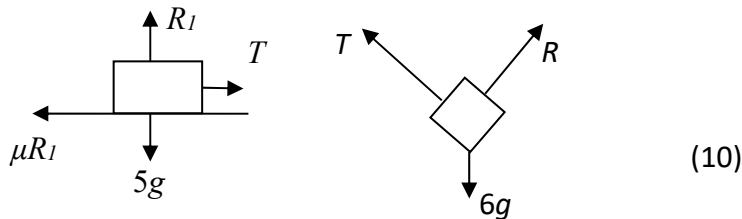
Tá an mhais 5 kg ina luí ar dhromchla garbh cothrománach, áit a bhfuil $\mu = \frac{1}{5}$.

Ligtear an córas saor ó fhos.

- (i) Taispeáin ar léaráidí ar leith na fórsaí a ghníomhaíonn ar gach cáithnín.
(ii) Faigh luasghéarú comónta na maiseanna, i dtéarmaí g .
(iii) Faigh an teannas sa téad, i dtéarmaí g .

(i)

(ii)

$$T - \frac{1}{5}(5g) = 5a \quad (5)$$

$$T - g = 5a$$

$$6g \sin 30 - T = 6a \quad (5)$$

$$3g - T = 6a$$

$$a = \frac{2g}{11} \quad (5)$$

(iii)

$$T = g + 5 \times \frac{2g}{11}$$

$$T = \frac{21g}{11} \quad (5) \quad (30)$$

5. (a) Imbhuaileann sféar mín A, ar mais dó 3 kg, faoi sféar mín eile B, ar mais dó 1 kg, ar bhord mín cothrománach.

Tá na sféir A agus B ag gluaiseacht i dtreo a chéile ar luas 4 m s^{-1} agus 2 m s^{-1} , faoi seach.

Is é comhéifeacht an chúitimh don imbhualadh ná $\frac{4}{5}$.

Faigh

- (i) luas A agus luas B díreach tar éis an imbhualite
- (ii) an caillteanas fuinnimh chinéitigh de thoradh an imbhualite
- (iii) méid na ríge a dháiltear ar A de thoradh an imbhualite.

- (b) Caitear liathróid suas go ceartingearach ón talamh ar luas $y \text{ m s}^{-1}$ chun airde 5 mhéadar go díreach a shroicheadh.

- (i) Faigh luach y .

Caitear an liathróid chéanna anuas go ceartingearach ar luas $x \text{ m s}^{-1}$ ó airde 2 mhéadar agus sroicheann sí airde 5 mhéadar ar éigean tar éis di athphreabadh ón talamh.

Is é comhéifeacht an chúitimh don imbhualadh leis an talamh ná $\frac{10}{11}$.

- (ii) Faigh luach x .

(a) (i) PCM $3(4) + 1(-2) = 3v_1 + v_2$ (5)
 $3v_1 + v_2 = 10$

NEL $v_1 - v_2 = -\frac{4}{5}(4 + 2)$ (5)
 $v_1 - v_2 = -\frac{24}{5}$

$|v_1| = 1.3$ $|v_2| = 6.1$ (5)

(ii) $FC_B = \frac{1}{2}(3)(4)^2 + \frac{1}{2}(1)(-2)^2 = 26$
 $FC_A = \frac{1}{2}(3)(1.3)^2 + \frac{1}{2}(1)(6.1)^2 = 21.14$

$FC_B - FC_A = 26 - 21.14 = 4.86 \text{ J}$ (10)

(iii) $I = |3 \times (1.3) - 3 \times (4)| = 8.1$ (5)

(b) (i) $v^2 = u^2 + 2as$
 $0 = y^2 + 2 \times (-10) \times 5$
 $y = 10$ (5)

(ii) $ev = 10 \Rightarrow v = 11$ (5)

$11^2 = x^2 + 2 \times 10 \times 2$
 $x = 9$ (10) (50)

6. (a) Cuirtear cáithníní, ar meáchain dóibh 4 N, 8 N, p N agus q N ag na pointí $(4, 5)$, $(q, -4)$, $(10, 13)$ agus $(-6, 5)$, faoi seach. Is iad comhordanáidí mheáchanlár an chórais ná $(2, p)$.

Faigh

(i) luach p

(ii) luach q .

$$(i) \quad 2 = \frac{4(4) + 8q + 10p - 6q}{12 + p + q} \quad (5)$$

$$24 + 2p + 2q = 16 + 10p + 2q$$

$$p = 1 \quad (5)$$

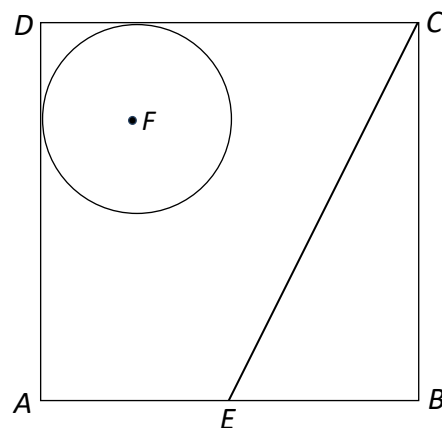
$$(ii) \quad p = \frac{4(5) + 8(-4) + 13p + 5q}{12 + p + q} \quad (5)$$

$$13 + q = 1 + 5q$$

$$q = 3 \quad (5) \quad (20)$$

- (b) Lann chearnógach ar a bhfuil na stuaiceanna A , B , C agus D , baintear aisti an chuid thriantánach ar a bhfuil na stuaiceanna E , B agus C agus an chuid chiorclach le lár F agus le ga 3 aonad. Is iad comhordanáidí na bpointí ná $A(0, 0)$, $B(12, 0)$, $C(12, 12)$, $D(0, 12)$, $E(6, 0)$ agus $F(3, 9)$.

Faigh comhordanáidí mheáchanlár na lainne atá fágtha.

	achar	meáchanlár	
$ABCD$	$12 \times 12 = 144$	$(6, 6)$	(5)
EBC	$\frac{1}{2}(6)(12) = 36$	$(10, 4)$	(5)
ciorcal	$\pi \times 3^2 = 9\pi$	$(3, 9)$	(5)
lainne	$144 - 36 - 9\pi$	(x, y)	(5)

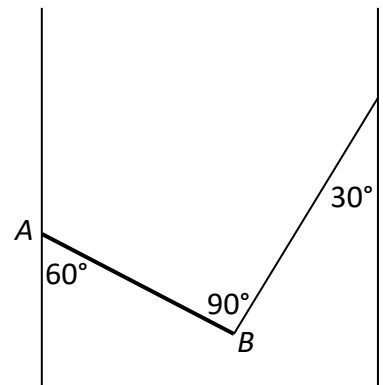
$$(108 - 9\pi)x = 144 \times 6 - 36 \times 10 - 9\pi \times 3$$

$$x = 5.26 \quad (5)$$

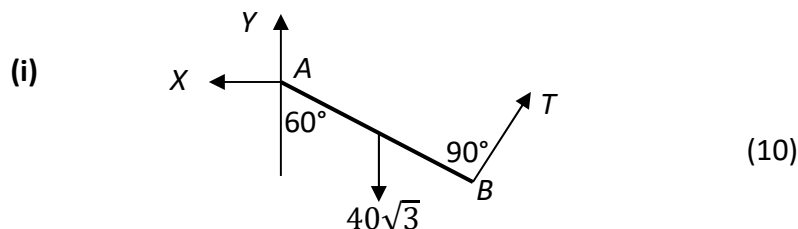
$$(108 - 9\pi)y = 144 \times 6 - 36 \times 4 - 9\pi \times 9$$

$$y = 5.84 \quad (5) \quad (30)$$

7. Slat aonfhoirmeach, AB , atá 2 m ar fad agus a bhfuil meáchan $40\sqrt{3}$ N inti, tá sí ceangailte de bhalla ceartingearach ag foirceann A le hinse atá saor chun casta. Tá foirceann amháin de théad éadrom neamhleasteach ceangailte de B agus an foirceann eile den téad ceangailte de bhalla ceartingearach eile, mar a thaispeántar sa léaráid. Déanann an tslat uillinn 60° le balla amháin agus déanann an téad uillinn 30° leis an mballa eile, mar a thaispeántar sa léaráid. Tá an tslat i gcothromaíocht.

- (i) Taispeáin ar léaráid na fórsaí go léir atá ag gníomhú ar an tslat AB .
- (ii) Scríobh síos an dá chothromóid a éiríonn as na fórsaí a réiteach go cothrománach agus go hingearach.
- (iii) Scríobh síos an chothromóid a éiríonn as móimintí a thógáil thart ar an bpointe A .
- (iv) Faigh an teannas sa téad.
- (v) Faigh méid an fhrithghníomhaithe ag an bpointe A .

(ii) $X = T \cos 60$ (5)

$$40\sqrt{3} = Y + T \sin 60 \quad (5)$$

(iii) $T \times 2 = 40\sqrt{3} \times 1 \times \sin 60$ (10)

(iv) $2T = 40\sqrt{3} \times \frac{\sqrt{3}}{2}$

$$T = 30 \text{ N} \quad (5)$$

(v) $X = T \cos 60 = 15$ (5)

$$Y = 40\sqrt{3} - T \sin 60$$

$$Y = 40\sqrt{3} - 15\sqrt{3}$$

$$Y = 25\sqrt{3} \quad (5)$$

$$R = \sqrt{15^2 + (25\sqrt{3})^2}$$

$$R = 10\sqrt{21} = 45.8 \text{ N.} \quad (5) \quad (50)$$

8. (a) Déanann cáithnín ciorcal cothrománach, ar ga dó 1.5 méadar, a rianú ar luas aonfhoirmeach 6 m s^{-1} . Is é 1.2 kg mais an cháithnín.

Faigh

- (i) treoluas uilleach an cháithnín.
- (ii) luasghéarú an cháithnín.
- (iii) an fórsa láraimsitheach ar an gcáithnín.
- (iv) an t-am a thógann sé ar an gcáithnín **deich** n-imrothlú a chríochnú.

(i) $v = r\omega$

$$6 = 1.5\omega$$
$$\omega = 4 \text{ rad s}^{-1} \quad (5)$$

(ii) $a = r\omega^2$

$$= 1.5 \times 16$$
$$= 24 \text{ m s}^{-2} \quad (5)$$

(iii) $F = mr\omega^2$

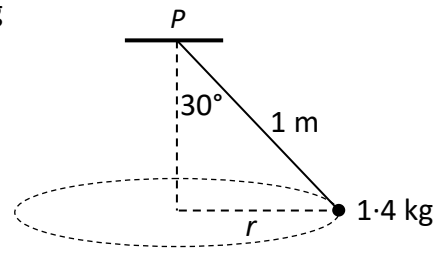
$$= 1.2 \times 24$$
$$= 28.8 \text{ N} \quad (5)$$

(iv) $10T = 10 \times \frac{2\pi}{\omega}$

$$= 10 \times \frac{2\pi}{4}$$
$$= 5\pi \text{ s} \quad (5) \quad (20)$$

8. (b) Is é atá i luascadán cónúil ná cáithnín de mhais 1.4 kg atá ceangailte de phointe fósaithe P le téad éadrom neamhleasteach atá 1 méadar ar fad.

Déanann an téad uillinn 30° leis an gceartingear.

Rianaíonn an cáithnín ciorcal cothrománach ar ga dó r méadar, agus tá lárphointe an chiorcail go ceartingearach laistíos den phointe P .

- (i) Faigh luach r .
- (ii) Taispeáin ar léaráid na fórsaí go léir atá ag feidhmiú ar an gcáithnín.
- (iii) Faigh an teannas sa téad.
- (iv) Ríomh treoluas uilleach an cháithnín.

$$\begin{aligned} \text{(i)} \quad \sin 30 &= \frac{r}{1} \\ r &= 0.5 \text{ m.} \end{aligned} \quad (5)$$

$$\begin{aligned} \text{(ii)} \quad & \text{Diagram showing forces on the mass: Tension } T \text{ at } 60^\circ \text{ to the horizontal, and weight } 14 \text{ N acting vertically downwards.} \\ & (5) \end{aligned}$$

$$\text{(iii)} \quad T \sin 60 = 14 \quad (5)$$

$$T = \frac{28\sqrt{3}}{3} = 16.2 \text{ N} \quad (5)$$

$$\text{(iv)} \quad T \cos 60 = mr\omega^2 \quad (5)$$

$$16.2 \times 0.5 = 1.4 \times 0.5 \times \omega^2$$

$$\omega = 3.4 \text{ rad s}^{-1}. \quad (5) \quad (30)$$

9. (a) Tá meáchan 15 N i bpíosa soladach miotail.
Nuair a thumtar go hiomlán in uisce é, dealraíonn sé go meánn an miotal 11 N.

- (i) Breac síos prionsabal Airciméideas.
(ii) Faigh toirt an mhiotail.
(iii) Faigh dlús an mhiotail.

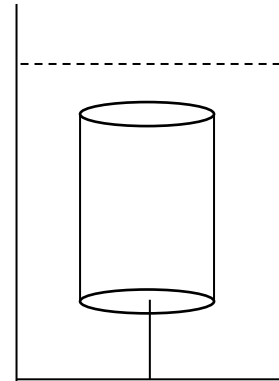
[Dlús uisce = 1000 kg m^{-3}]

- (b) Tá ga 3 cm agus airde cheartingearach 12 cm ag sorcóir soladach.

Is é dlús coibhneasta an tsorcóra ná 0.6 agus tá sé tumtha go hiomlán i leacht ar dlús coibhneasta dó 1.3.

Tá an sorcóir á choinneáil ar fos le téad éadrom neamhleasteach atá ceangailte de bhun an umair. Tá dromchla uachtarach an tsorcóra cothrománach.

Faigh an teannas sa téad.

- (a) (i) Prionsabal Airciméideas (5)

(ii) $B = \rho V g = 15 - 11$
 $1000 \times V \times 10 = 4$
 $V = 4 \times 10^{-4} \text{ m}^3.$ (10)

(iii) $\rho V g = 15$
 $\rho \times 4 \times 10^{-4} \times 10 = 15$
 $\rho = 3750 \text{ kg m}^{-3}.$ (10)

- (b) $T + W = B$ (5)

$T + 600Vg = 1300Vg$ (10)

$T = 700 \times \{\pi \times (0.03)^2 \times 0.12\} \times 10$ (5)

$T = 2.375 \text{ N.}$ (5) (50)

Marcanna breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Ba chóir marcanna de réir an ghnáthrata a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn níos mó ná 75% d'iomlán na marcanna don pháipéar. Ba chóir freisin an marc bónais sin a shlánú **síos**.

Déantar an cinneadh agus an ríomhaireacht faoin marc bónais i gcás gach páipéir ar leithligh.

Is é 5% an gnáthrata agus is é 300 iomlán na marcanna don pháipéar. Mar sin, bain úsáid as an ngnáthrata 5% i gcás iarrthóirí a ghnóthaíonn 225 marc nó níos lú, e.g. $198 \text{ marc} \times 5\% = 9.9 \Rightarrow \text{bónas} = 9 \text{ marc}$.

Má ghnóthaíonn an t-iarrthóir níos mó ná 225 marc, ríomhtar an bónas de réir na foirmle $[300 - \text{bunmharc}] \times 15\%$, agus an marc bónais sin a shlánú **síos**. In ionad an ríomhaireacht sin a dhéanamh, is féidir úsáid a bhaint as an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
226	11
227 – 233	10
234 – 240	9
241 – 246	8
247 – 253	7
254 – 260	6
261 – 266	5
267 – 273	4
274 – 280	3
281 – 286	2
287 – 293	1
294 – 300	0

